

Výživa dětí s chronickým onemocněním ledvin

doc. MUDr. Jakub Zieg, Ph.D.

Pediatrická klinika 2. LF a FN Motol, Praha

Výživa hraje významnou roli v léčbě chronického onemocnění ledvin (CHOL). Jedním z hlavních cílů nutriční terapie CHOL je umožnění správného vývoje a růstu dětí. Vhodná výživa je zásadní pro terapii komplikací CHOL, obzvláště metabolické kostní nemoci. Zdravá, čerstvá a pestrá strava by měla být základem jídelníčku, příjem zpracovaných potravin by měly děti s CHOL významně omezit. Tento přehledový článek vychází z recentně publikovaných mezinárodních doporučení a shrnuje současný přístup k výživě dětí s CHOL.

Klíčová slova: chronické onemocnění ledvin, kalcium, kalium, fosfor, výživa.

Nutrition of children with chronic kidney disease

Nutrition plays an important role in the management of chronic kidney disease (CKD). One of the main nutritional goals in children is to achieve normal growth and development. Adequate nutrition is crucial for proper management of CKD complications, especially metabolic bone disease. A healthy, fresh, and varied diet should form the basis of the meal plan, patients should significantly limit their intake of processed foods. This review is based on recently published international guidelines and summarizes the current approach to nutrition of children with CKD.

Key words: calcium, chronic kidney disease, nutrition, phosphorus, potassium.

Úvod

Chronické onemocnění ledvin (CHOL) postihuje > 10 % populace, představuje tudíž významný globální zdravotní problém (1). Přesná incidence CHOL v dětském věku není známa a liší se regionálně. Navíc předpokládáme, že je významně podhodnocena vzhledem k tomu, že řada pacientů je asymptomatických. CHOL je spojeno se signifikantně zkrácenou dobou dožití, ovlivňuje také významně negativně kvalitu života obzvláště svými metabolickými a kardiovaskulárními komplikacemi. CHOL je definováno jako přítomnost nevratného strukturálního nebo funkčního poškození ledvin, které trvá po dobu alespoň 3 měsíců. Podle závažnosti jej

Tab. 1. Rozdělení CHOL dle závažnosti

Stadium CHOL	GFR (ml/min/1,73 m ²)	Funkce ledvin
Stadium 1	≥ 90	Normální nebo zvýšená
Stadium 2	60–89	Mírně snížená
Stadium 3a	45–59	Mírně až středně snížená
Stadium 3b	30–44	Středně až těžce snížená
Stadium 4	15–29	Těžce snížená
Stadium 5	< 15	Selhání ledvin

dělíme do 5 stadií, hodnotíme také albuminurii (2) (Tab. 1, 2). Adekvátní výživa u dětí s CHOL je předpokladem jejich optimálního růstu a správného neurokognitivního vývoje. Děti s CHOL mají specifické nutriční potřeby

Tab. 2. Stratifikace albuminurie dle závažnosti

Kategorizace albuminurie	Albumin/kreatinin (mg/mmol)	Albuminurie
A1	< 3	Normální
A2	3–30	Mírně zvýšená
A3	> 30	Výrazně zvýšená

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(2):87-91

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.017>

Článek přijat redakcí: 30. 12. 2024

Článek přijat k tisku: 30. 1. 2025

doc. MUDr. Jakub Zieg, Ph.D.

jakubzieg@hotmail.com